

М.М. Булатова

Олімпійські історії
Боротьба

Київ
Національний університет
фізичного виховання і спорту України
«Олімпійська література», 2016

Геракл на відпочинку. Лівий профіль. Франсуа-Гільєм Менажо. XIX ст.

УДК 796.81/85(031)
ББК 75.715я2
Б 90

Схвалено комісією з фізичної культури Науково-методичної Ради
з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист Інституту модернізації змісту освіти МОН України
№ 2.1/12 – Г – 416 від 24.06.2016).

Рецензенти:

Круцевич Т.Ю. – завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання НУФВСУ,
доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор;
Іванова Л.І. – професор кафедри фізичної реабілітації НПУ імені М.П. Драгоманова,
доктор педагогічних наук.

Булатова М.М.

Б 90 Олімпійські історії. Боротьба. / М. М. Булатова. – Київ: Олімпійська література, 2016 р.
256 стор. — з ілюстраціями.

ISBN 978-966-8708-85-5

Книга «Боротьба» із серії «Олімпійські історії» пропонує здійснити екскурс у витоки зародження олімпійського виду спорту – боротьби – через систему запитань і відповідей. Представлено широкий довідковий матеріал про місце боротьби у системі виховання та у програмах Олімпійських ігор Стародавньої Греції, інформацію про роль циркового мистецтва у розвитку цього виду спорту, видатних борців, які стояли біля колиски зародження і становлення боротьби.

Відмітною особливістю книги є органічне поєднання тексту з творами різних видів мистецтв, що істотно доповнює викладене і дозволяє поринути у час описаних подій.

Для дітей та молоді, фахівців фізичного виховання, спорту та освіти, широкого загалу читачів, які цікавляться історією олімпійських видів спорту.

УДК 796.81/85(031)
ББК 75.715я2

ISBN 978-966-8708-85-5

© М. М. Булатова

Зміст

Передмова.....	4
Сторінки історії.....	6
У стародавній Олімпії	100
Зародження Олімпійських ігор	106
Міфи і легенди про зародження Олімпійських ігор	115
Олімпія — місце проведення Олімпійських ігор	123
Освіта і виховання у Стародавній Греції	135
Загальногрецькі змагання	139
Види змагань у програмах Олімпійських ігор.....	144
Переможці Олімпійських ігор і їх вшанування.....	172
Порушники правил змагань і їх покарання	183
Олімпійські ігри в період римського правління в Греції	186
Циркова боротьба	192
Про автора.....	254

Передмова

Сучасна спортивна боротьба – олімпійський вид спорту, що включає змагання з боротьби у греко-римському стилі серед чоловіків та у вільному стилі серед чоловіків і жінок. Це – один із наймасовіших і найпопулярніших видів спорту, який активно розвивається у понад двохстах країнах і має дуже широку мережу змагань, основними з яких є Олімпійські ігри та чемпіонати світу. На Іграх Олімпіад у спортивній боротьбі розігруються 18 комплектів медалей – по шість у чоловіків та жінок у вільній боротьбі та шість у чоловіків у греко-римській боротьбі.

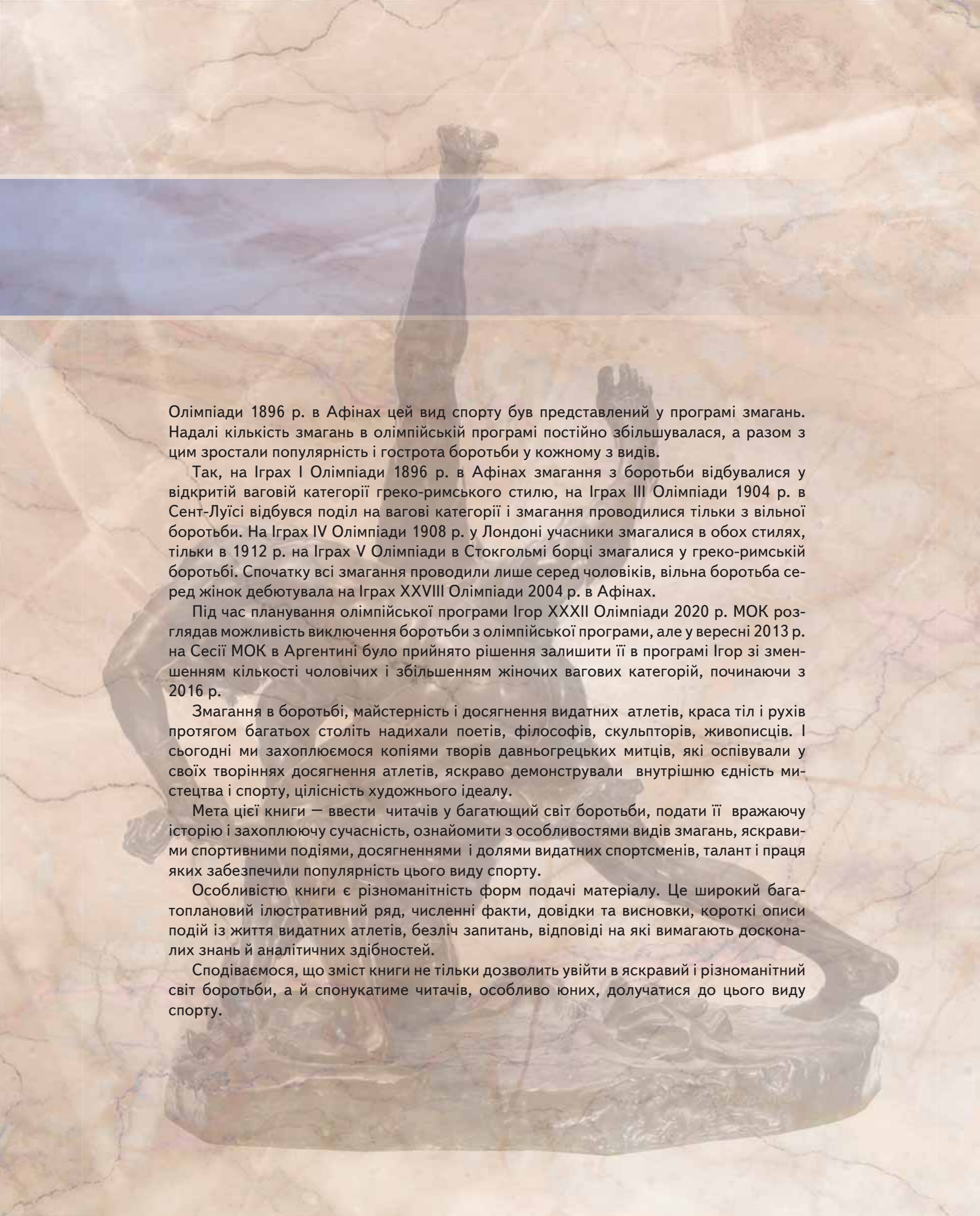
Від інших видів спортивна боротьба відрізняється не тільки різноманітністю видів змагань, їх кількістю й популярністю, й багатющою історією, витoki якої сягають стародавнього світу.

Змагання з боротьби були однією з найважливіших складових програми Олімпійських ігор Стародавньої Греції, та інших популярних загальногрецьких змагань тих часів – Піфійських (у Дельфах), Немейських (в Немеї), Істмійських (в Істмі), Панафінейських (в Афінах) ігор. Види боротьби були основою систем фізичного виховання народів Європи, Америки, Азії, Африки, Австралії, Океанії.

Початок сучасного етапу розвитку боротьби слід віднести до XVI-XVII ст., коли в різних європейських країнах почали виявляти інтерес до фізичного виховання і змагального спорту та робилися спроби відродження Олімпійських ігор.

Проте інтенсивний розвиток боротьби отримала у XIX ст., коли спочатку в Англії, а потім в інших європейських країнах, почали проводити змагання з різних видів боротьби. Центрами розквіту боротьби стають коледжі й університети.

Різкому збільшенню популярності спортивної боротьби сприяло відродження Олімпійських ігор. Уже на Іграх I

Олімпіади 1896 р. в Афінах цей вид спорту був представлений у програмі змагань. Надалі кількість змагань в олімпійській програмі постійно збільшувалася, а разом з цим зростали популярність і гострота боротьби у кожному з видів.

Так, на Іграх I Олімпіади 1896 р. в Афінах змагання з боротьби відбувалися у відкритій ваговій категорії греко-римського стилю, на Іграх III Олімпіади 1904 р. в Сент-Луїсі відбувся поділ на вагові категорії і змагання проводилися тільки з вільної боротьби. На Іграх IV Олімпіади 1908 р. у Лондоні учасники змагалися в обох стилях, тільки в 1912 р. на Іграх V Олімпіади в Стокгольмі борці змагалися у греко-римській боротьбі. Спочатку всі змагання проводили лише серед чоловіків, вільна боротьба серед жінок дебютувала на Іграх XXVIII Олімпіади 2004 р. в Афінах.

Під час планування олімпійської програми Ігор XXXII Олімпіади 2020 р. МОК розглядав можливість виключення боротьби з олімпійської програми, але у вересні 2013 р. на Сесії МОК в Аргентині було прийнято рішення залишити її в програмі Ігор зі зменшенням кількості чоловічих і збільшенням жіночих вагових категорій, починаючи з 2016 р.

Змагання в боротьбі, майстерність і досягнення видатних атлетів, краса тіл і рухів протягом багатьох століть надихали поетів, філософів, скульпторів, живописців. І сьогодні ми захоплюємося копіями творів давньогрецьких митців, які оспівували у своїх творіннях досягнення атлетів, яскраво демонстрували внутрішню єдність мистецтва і спорту, цілісність художнього ідеалу.

Мета цієї книги — ввести читачів у багатющий світ боротьби, подати її вражаючу історію і захоплюючу сучасність, ознайомити з особливостями видів змагань, яскравими спортивними подіями, досягненнями і долями видатних спортсменів, талант і праця яких забезпечили популярність цього виду спорту.

Особливістю книги є різноманітність форм подачі матеріалу. Це широкий багатоплановий ілюстративний ряд, численні факти, довідки та висновки, короткі описи подій із життя видатних атлетів, безліч запитань, відповіді на які вимагають досконалих знань й аналітичних здібностей.

Сподіваємося, що зміст книги не тільки дозволить увійти в яскравий і різноманітний світ боротьби, а й спонукатиме читачів, особливо юних, долучатися до цього виду спорту.